

Δευτέρα 9-5-2016

Η Τουρκία ασφαλής χώρα στα χαρτιά. Στο πεδίο όμως;

Η επιστολή που απέστειλε η Γενική Διεύθυνση μετανάστευσης και εσωτερικών υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς τον ΓΓ μεταναστευτικής πολιτικής προβάλλει προσχηματικά τον ισχυρισμό, με στρεβλή τεκμηρίωση, ότι η Τουρκία είναι ασφαλής χώρα. Από την άλλη πλευρά, οι Επιτροπές Προσφυγών, αρμόδιες να εξετάζουν σε δεύτερο βαθμό (στην παρούσα φάση) τις αιτήσεις ασύλου που έχουν κατατεθεί και απορριφθεί από την Υπηρεσία Ασύλου, σύμφωνα με τον ν.4375/2016, οφείλουν να ασκούν τα καθήκοντά τους με την εγγύηση του Υπουργείου Εσωτερικών απερίσπαστες από υποδείξεις και ψιθυρίσματα.

Η Επιτροπή επικαλείται την αντικειμενική ορθότητα των συστάσεών της ως προς το ότι η Τουρκία αποτελεί «ασφαλή χώρα», με αναφορά σε δικό της έγγραφο που συντάχθηκε δύο ημέρες πριν από την υπογραφή της νομικά μη δεσμευτικής ευρωτουρκικής συμφωνίας της 18 Μαρτίου 2016. Η Επιτροπή αποφαινεται ότι ο γεωγραφικός προσδιορισμός που έχει υιοθετήσει η Τουρκία, και ουσιαστικά ακυρώνει την εφαρμογή της Σύμβασης της Γενεύης για την προστασία των προσφύγων, συνάδει με τις προϋποθέσεις που απαιτεί το σχετικό ενωσιακό δίκαιο ώστε να θεωρείται μια τρίτη χώρα ως ασφαλής (άρθρο 38, Οδηγία για τις διαδικασίες ασύλου). Η επιστολή της Επιτροπής επιχειρεί να υπαγορεύσει μια νομική ιεράρχηση των κανόνων δικαίου ωσάν να ήταν δικαιοδοτικό όργανο. Μάλιστα φτάνει στο σημείο να θεωρεί ότι η διάσχιση της Τουρκίας αποτελεί ισχυρό δεσμό με τη χώρα ώστε να ικανοποιούνται τα νομικά κριτήρια της επιστροφής. Η Επιτροπή, τέλος, αναφέρεται παραπλανητικά στη νομολογία του ΕΔΔΑ υποστηρίζοντας ότι οι εγγυήσεις που έχουν δοθεί από την Τουρκία αρκούν για να καλυφθεί νομικά η συλλήβδην επανεισδοχή και επιστροφή αιτούντων άσυλο και παράτυπων μεταναστών από την Ελλάδα στην Τουρκία. Ωστόσο η νομολογία του δικαστηρίου του Στρασβούργου κινείται μάλλον σε διαφορετική κατεύθυνση καθώς απαιτεί συγκεκριμένες, εξατομικευμένες και επαρκείς εγγυήσεις, ζητώντας από τις κυβερνήσεις να αποδείξουν ότι η επί του πεδίου *πραγματικότητα* δεν αντιβαίνει τα δικαιώματα.

Και αυτό οφείλει να πράξει η Επιτροπή και κυρίως η κυβέρνηση, υπεύθυνη για την νομιμότητα της διαδικασίας επί των αιτημάτων ασύλου: να αναζητά εγγυήσεις επί του πραγματικού. Προς το παρόν, τέτοιες είτε δεν προσφέρονται, είτε είναι πολύ νωρίς για να αποφανθεί οποιοσδήποτε πως υπάρχουν, όπως δείχνουν οι αναφορές οργανισμών και οργανώσεων από το πεδίο. Εδώ λοιπόν, η κυβέρνηση καλείται να διασφαλίσει την απρόσκοπτη και αδιαμεσολάβητη λειτουργία των Επιτροπών Προσφυγών. Γιατί η ικανοποίηση του πολιτικού στόχου για τις επιστροφές στην Τουρκία –ανεξάρτητα από την

αποδοχή ή την κριτική του- δεν μπορεί να υπερβαίνει τις βασικές αρχές και τις εγγυήσεις νομιμότητας που αφορούν όλους μας.